

Õiguskantsler

Toomas Asser
rektor
Tartu Ülikool
rektor@ut.ee

Teie nr

Meie 16.06.2021 nr 7-6/210777/2104094

Tartu Ülikooli vastuvõtutingimused

Lugupeetud professor Toomas Asser

Õiguskantsleril paluti hinnata, kas Tartu Ülikool kohtleb sisseastujaid võrdselt, kui võrdsustab vastuvõtutingimustes eesti keele ning eesti keele kui teise keele riigieksami või eesti keele B2- ja C1-taseme eksami tulemused.

Tartu Ülikool võtab üliõpilasi mh vastu [paremusjärjestuse](#) alusel, lähtuvalt õppekohtade arvust. Tartu Ülikool [B2-taseme eksami](#) tulemust ei teisenda. Eesti keele C1-taseme eksami tulemuste teisendamisel on sisseastujal võimalik saada kuni sada punkti.

Leian, et kuna Tartu Ülikool seab sisseastujad paremusjärjestusse, on oht, et sisseastujaid koheldakse ebavõrdselt. Eesti keele ning eesti keele kui teise keele riigieksamitega või eesti keele B2- ja C1-taseme eksamiga kontrollitakse erinevaid teadmisi ja oskusi. Seega seatakse sisseastujad paremusjärjestusse eksamite alusel, mille ühesugused tulemused ei pruugi olla võrdsustatavad. See võib tähendada, et eesti keele riigieksami sooritaja võib olla ülikooli astudes halvemal positsioonil, kui ülikool on erinevate eksamite punktisummad võrdsustanud. Siiski ei saa selle alusel üldistatult järeldada, et sisseastujaid koheldakse ka tegelikult ebavõrdselt.

Ülikoolil on õigus otsustada, millised vastuvõtutingimused kehtestada. Samas ei tohi sisseastujatele erinevate nõuete kehtestamise korral tekkida olukorda, kus ühe eksami sooritajat ei võeta konkreetsele õppekavale ülikooli vastu selle pärast, et temale on esitatud kaudselt suuremad nõuded. Kõigil on õigus võrdsele kohtlemisele ([põhiseaduse § 12 lg 1](#)).

Statistika kohaselt saavad eesti keele kui teise keele riigieksami tegijad eesti keele riigieksamite tegijatest keskmiselt paremaid tulemusi. Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Haridus- ja Noorteameti esindajad selgitasid õiguskantsleri nõunikule, et mõlema riigieksami ühesuguseid tulemusi ei saa võrdsustada. Samas ei tulene see asjaolu otseselt õigusaktidest ega eksamite juhenditest.

Tartu Ülikooli esindaja saatis õiguskantsleri nõunikule andmed, mille põhjal selgus, et ülikooli on võimalik üsna võrdselt saada nii eesti keele riigieksami kui ka eesti keele kui teise keele riigieksami sooritanul. Samas võib tekkida erinevus paremusjärjestuse alusel vastu võetud üliõpilaste vahel, kuna eksamite ühesugused tulemused ei ole siiski võrdsed. Ühe sisseastuja eksamil saadud parem tulemus võib sel juhul tähendada, et sellele sisseastujale on esitatud ülikooli

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

vastuvõtmisel põhjendamatult väiksemad nõuded kui teisele sisseastujale, kes jääb suuremate nõuete tõttu paremusjärjestuses tahapoolle.

Kuna on ebaselge, kas vastuvõtutingimustega koheldakse sisseastujaid ebavõrdselt, soovitan Tartu Ülikoolil analüüsida paremusjärjestusel põhinevat vastuvõttu võrdse kohtlemise aspektist ja vajaduse korral vastuvõtutingimusi muuta. See puudutab nii eesti keele ja eesti keele kui teise keele riigieksamite tulemuste võrdlust kui ka eesti keele riigieksami ning eesti keele B2- ja C1-taseme eksami tulemuste võrdlust.

Palun andke hiljemalt 30. oktoobriks 2021. a teada, millised on analüüsi tulemused.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise